

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

અમદાવાદ ખાતે ગુજરાતની ઉચ્ચ અદાલતમાં

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નંબર ૨૪૫૧/૨૫૫

સાથે

સિવિલ એપ્લિકેશન (ફોર વેકેટીંગ ઇન્ટરીમ રિલિફ) નંબર ૧/૨૫૫

ઈન આર/ સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નંબર ૨૪૫૧/૨૫૫

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય શ્રી ન્યાયમૂર્તિ મૌલિક જે. શેલત

=====

રિપોર્ટિંગ માટે મંજૂર	હા.	ના.
-----------------------	-----	-----

	✓	
--	---	--

=====

પોઆ રામભાઈ હરભામભાઈ ગોધનિયા દ્વારા ભીમાભાઈ હરભામભાઈ ગોધનિયા

અને અન્ય

વિરુદ્ધ

રાજસિંહભાઈ કારા ગોધનિયા અને અન્ય

=====

ઉપસ્થિતિ:

અરજદાર (ઓ) નંબર ૧,૨ માટે એમ. આર. બી. જે. ત્રિવેદી (૯૨૧)

અરજદાર (ઓ) નંબર ૧,૨ માટે શ્રી પિનાકિન એમ રાવલ (૨૪૯૫)

સામાવાળા (ઓ) નંબર ૧,૨ માટે શ્રી પાર્થિવ એ ભટ્ટ (૫૩૩૧)

=====

કોરમ:માનનીય શ્રી ન્યાયમૂર્તિ મૌલિક જે. શેલત

તારીખ:૦૫/૦૮/૨૦૨૫

મૌખિક ચુકાદો

વિગતો નુ કોષ્ટક

કેસની ટૂંકી હકીકતો.....	૩
અરજદારો-અરજદારોના નિવેદનો.....	૪
જવાબદાર-બચાવકર્તાઓની રજૂઆતો.....	૬
અરજદારો-અરજદારોની સંયુક્ત દરખાસ્તો.....	૯
મુદત માટે મુદ્દો.....	૧૦
વિશ્લેષણ.....	૧૧
મુદ્દા નંબર ૧.....	૧૧
મુદ્દા નંબર ૨.....	૧૩
નિષ્કર્ષ	૨૦

૧. તાત્કાલિક પરત કરી શકાય તેવો નિયમ.વિદ્વાન વકીલ શ્રી પાર્થિવ એ ભટ્ટે સામાવાળાઓ માટે નિયમની નોટિસની સેવા માફ કરી દીધી છે.

૨. સંબંધિત પક્ષો વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલોની સંમતિ સાથે, આ બાબતો સુનાવણી માટે લેવામાં આવે છે.

૩. અરજદારો વતી વિદ્વાન વકીલ શ્રી બી. જે. ત્રિવેદી અને સામાવાળાઓ વતી વિદ્વાન વકીલ શ્રી પાર્થિવ એ. ભટ્ટને સાંભળ્યા હતા.

જ. વર્તમાન રિટ અરજી ભારતના બંધારણની કલમ ૨૨૭ હેઠળ દાખલ કરવામાં આવી છે, જેમાં મુખ્ય જિલ્લા ન્યાયાધીશ, પોરબંદર દ્વારા નિયમિત સિવિલ એપિલકેશન નંબર ૩૭/૨૦૨૪ માં સિવિલ પ્રોસિજર કોડ, ૧૯૦૮ (ત્યારબાદ "સી. પી. સી". તરીકે ઓળખવામાં આવે છે) ના આદેશ ૧, નિયમ ૧૦ હેઠળ પસાર કરાયેલા ૦૧/૦૨/૨૦૨૫ ના આદેશને પડકારવામાં આવ્યો છે, જેમાં અપીલીય અદાલતે અરજદારો દ્વારા આંક ૧૦ હેઠળ દાખલ કરવામાં આવેલી વિવાદિત અરજીને નકારી કાઢી છે.

પ. જ્યાં સુધી શક્ય હોય ત્યાં સુધી, પક્ષકારોને ટ્રાયલ કોર્ટ સમક્ષ તેમની મૂળ સ્થિતિ અનુસાર મોકલવામાં આવશે.

કેસની ટૂંકી હકીકતો

૬. અહીં અરજદારો મૂળ વાદી છે અને અહીં સામાવાળાઓ નિયમિત દીવાની દાવો નંબર ૧૩૯/૨૦૧૭ ના મૂળ સામાવાળાઓ છે, જે ૩૧/૦૧/૨૦૨૩ પર વાદીની તરફેણમાં ચુકાદો આપવામાં આવ્યો હતો. એવું લાગે છે કે સામાવાળાઓ એ સી. પી. સી. ના આદેશ ૮, નિયમ ૬ (એ) હેઠળ દાવો દાખલ કર્યો છે, જે ૨૬

કરવામાં આવ્યો હતો.તેમ છતાં, સામાવાળાઓ એ માત્ર એક જ અપીલ દાખલ કરવાનું પસંદ કર્યું છે, એટલે કે રેગ્યુલર સિવિલ સ્યુટ નંબર ૧૦/૨૦૨૩, જેને અપીલ કોર્ટે તેના ચુકાદા અને તારીખ ૦૧/૦૬/૨૦૨૪ ના હુકમનામા દ્વારા તેમની તરફેણમાં મંજૂરી આપી હતી.વાદીઓએ અપીલ કોર્ટ દ્વારા પસાર કરાયેલા ઉપરોક્ત ચુકાદા અને હુકમનામા પર સવાલ ઉઠાવીને બીજી અપીલ નંબર ૨૩/૨૪૪ દાખલ કરી હતી.એવું લાગે છે કે આ અદાલતે તેના ચુકાદા અને તારીખ ૦૧/૦૬/૨૦૨૪ ના આદેશ દ્વારા બીજી અપીલ નંબર ૨૧૧/૨૦૨૪ માં પસાર કર્યો હતો, જેમાં, નિયમિત સિવિલ અપીલ નંબર ૧૦/૨૦૨૩ માં અપીલ કોર્ટ દ્વારા પસાર કરાયેલા ૦૧/૦૬/૨૦૨૪ ના ચુકાદા અને હુકમને રદ કર્યો હતો અને રદ કર્યો હતો અને ઉપરોક્ત અપીલનો નવેસરથી નિર્ણય લેવા માટે આ બાબતને અપીલ કોર્ટમાં પરત મોકલી દેવામાં આવી હતી.ઉપરોક્ત ચુકાદો/આદેશ પસાર કરતી વખતે, આ અદાલતે સામાવાળાઓ ની તરફેણમાં ચુકાદા અને દાવામાં પસાર કરાયેલા હુકમને પડકારતી બીજી અપીલ દાખલ કરવાની સ્વતંત્રતા આપી હતી.

૬.૧.ઉપરોક્ત સ્વતંત્રતાને ધ્યાનમાં રાખીને, સામાવાળાઓ એ ૦૧/૦૭/૨૦૨૪ પર અપીલીય અદાલત સમક્ષ સી. પી. સી. ના આદેશ ૪૧ સાથે વાંચીને કલમ-૯૬ હેઠળ અપીલ પસંદ કરી છે, જેમાં અપીલ દાખલ કરવામાં ૧૧ મહિનાનો વિલંબ થયો હતો.

ક.ર.સી. પી. સી. ના આદેશ ૪૧, નિયમ ૩ (એ) હેઠળ પૂરી પાડવામાં આવેલ વિલંબ અરજી સાથે સામાવાળાઓ દ્વારા અપીલ નોંધવામાં/દાખલ કરી શકાતી હતી, કારણ કે અપીલ કાયદા હેઠળ નિર્દિષ્ટ સમયમર્યાદાની બહાર રજૂ કરવામાં આવી હતી.તે નિર્વિવાદ છે કે આવા વિલંબની અરજી સામાવાળાઓ દ્વારા નિયમિત સિવિલ અપીલ નંબર ૩૭/૨૪૪ દાખલ કરતી વખતે દાખલ કરવામાં આવી ન હતી.

ક.૩.તેથી, ઉપરોક્ત અપીલના વાદીઓ/સામાવાળાઓ એ અપીલ દાખલ કરવામાં આવી રહેલી આવી ખામી તરફ ધ્યાન દોરતા આંક ૧૦ હેઠળ આક્ષેપિત અરજી દાખલ કરી હતી, અને તેથી વિલંબ અરજી સાથે અપીલ દાખલ ન કરવાની અપીલ કોર્ટને ફગાવી દેવાની વિનંતી કરી હતી.

ક.૪.પક્ષકારોને સાંભળ્યા પછી, અપીલીય અદાલતે વાદીની આવી વિનંતીને નકારી કાઢી હતી, જેથી વિવાદિત અરજીને નકારી કાઢી હતી.

અરજદારો-અરજદારોની રજૂઆતો:

૭. વિદ્વાન વકીલ શ્રી ત્રિવેદી રજૂ કરશે કે નિયમિત સિવિલ અપીલ નંબર ૩૭/૨૪૨૪માં આંક ૧૦ હેઠળ અપીલીય અદાલત દ્વારા પસાર કરાયેલો વિવાદિત આદેશ સી. પી. સી. ના આદેશ ૪૧, નિયમ ૩ (એ) ની ફરજિયાત જોગવાઈઓથી વિપરીત છે અને તે મર્યાદા અધિનિયમ, ૧૯૬૩ની કલમ-૩ની સંપૂર્ણ અજ્ઞાનતામાં પસાર કરવામાં આવ્યો છે.

૭.૧.વિદ્વાન વકીલ શ્રી ત્રિવેદી આગળ રજૂઆત કરશે કે આ અદાલતે તેના ૧૧મી જૂન, ૨૦૨૪ના ચુકાદા અને નિયમિત બીજી અપીલ નંબર ૨૩/૨૪માં પસાર કરાયેલા આદેશ દ્વારા સામાવાળાઓ ને અપીલ અદાલત સમક્ષ મૂળ પ્રથમ અપીલ દાખલ કરવાની મંજૂરી આપી છે.તેમ છતાં, આ અદાલતે તેના ચુકાદામાં ક્યારેય કહ્યું નથી કે તે સી. પી. સી. ના આદેશ ૪૧ હેઠળ કલ્પના કરવામાં આવેલી યોગ્ય પ્રક્રિયાને અનુસર્યા વિના દાખલ થવી જોઈએ.

૭.૨.વિદ્વાન વકીલ શ્રી ત્રિવેદીએ રજૂઆત કરી હતી કે જ્યારે સામાવાળાઓ એ નિયમિત નાગરિક અપીલ નંબર ૩૭/૨૦૨૪ તરીકે અપીલ રજૂ કરી છે, ત્યારે તે સી. પી. સી. ના આદેશ ૪૧, નિયમ ૩ (એ) હેઠળ દાખલ કરવામાં વિલંબની અરજી સાથે ન હોય ત્યારે તેની નોંધણી પણ થવી જોઈએ નહીં.

૭.૩.વિદ્વાન વકીલ શ્રી ત્રિવેદી રજૂ કરશે કે મર્યાદા અધિનિયમની કલમ ૩ સાથે વાંચેલા સી. પી. સી. ના આદેશ ૪૧, નિયમ ૩ (એ) એ કાયદાની ફરજિયાત જોગવાઈઓ છે, જેની અદાલત દ્વારા અવગણના ન થઈ શકે કારણ કે સામાવાળાઓ ના મર્યાદિત સમયગાળાની બહાર દાખલ કરવામાં આવેલી આવી અપીલનો વિરોધ કરવાના મૂળ અધિકારને અસર થશે, કારણ કે તેમને આવી અપીલ દાખલ કરવામાં વિલંબ સામે વાંધો લેવાનો તમામ અધિકાર છે.

૭.૪.વિદ્વાન વકીલ શ્રી ત્રિવેદી આગળ રજૂઆત કરશે કે કાયદાની ઉપરોક્ત જોગવાઈઓને ધ્યાનમાં લીધા વિના અને એ હકીકતથી અજાણ છે કે કોઈ સ્વતંત્ર વિલંબ અરજી દાખલ કરવામાં આવી નથી અને કોઈ આધાર પણ નથી, ખાસ કરીને, કોઈપણ રીતે નિર્ધારિત પર્યાપ્ત કારણ, કોઈપણ રીતે, દેખીતી રીતે, વિવાદિત આદેશ કાયદામાં ખરાબ છે.

૭.૫.વિદ્વાન વકીલ શ્રી ત્રિવેદી રજૂ કરશે કે આંક ૧૦ હેઠળ અરજદાર દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી વિવાદિત અરજીને ન્યાયના હિતમાં મંજૂરી આપવી જરૂરી છે.

૭.૬.પોતાની દલીલને ટેકો આપવા માટે વિદ્વાન વકીલ શ્રી ત્રિવેદી નીચેના નિર્ણયો પર આધાર રાખે છે

(૧) નોહરલાલ વર્મા વિરુદ્ધ ડિસ્ટ્રિક્ટ કો. ઓપરેટીવ સેન્ટ્રલ બેંક લિમિટેડે (૨૦૦૮) ૧૪ એસ સી સી જજ્ઞ માં અહેવાલ આપ્યો હતો.

(૨) પશ્ચિમ ગુજરાત વિજ કંપની લિમિટેડ દ્વારા નાયબ ઈજનેર વિરુદ્ધ ખેમચંદ નાથભાઈ ગઢવીએ ૨૦૧૧માં અહેવાલ આપ્યો હતો ૩ જી. એલ.

આર. ૧૮૬૭

(૩) વાઘારી ધીરુભાઈ કાંતિભાઈએ પી. ઓ. એ. ધારક શાંતિતાલ વિરુદ્ધ ચેરિટી કમિશનર, ગુજરાત રાજ્ય, અમદાવાદ દ્વારા ૨૦૨૩ના લો સ્યુટ (ગુજરાત) ૧૨૮૦માં અહેવાલ આપ્યો હતો.

૭.૭.ઉપરોક્ત રજૂઆતો કરતાં, વિદ્વાન વકીલ શ્રી ત્રિવેદી આ અદાલતને વર્તમાન રિટ અરજીને મંજૂરી આપવા વિનંતી કરશે.

સામાવાળા-બચાવકર્તાઓની રજૂઆતો:

૮. તેનાથી વિપરીત, વિદ્વાન વકીલ શ્રી ભટ્ટ તેમની રજૂઆતમાં સ્પષ્ટ કરશે કે તકનીકી રીતે, જ્યારે નિયમિત પ્રથમ અપીલ મર્યાદાના સમયગાળા પછી દાખલ

કરવામાં આવે છે, ત્યારે તેની સાથે સી. પી. સી. ના આદેશ ૪૧, નિયમ ૩ (એ) હેઠળ જરૂરી અલગ વિલંબ અરજી હોવી જોઈએ.

૯. વિદ્વાન વકીલ શ્રી ભટ્ટે રજૂઆત કરી હતી કે સામાવાળાઓ તરફથી અજાણતાને કારણે, શરૂઆતમાં પ્રશ્નમાં અપીલ દાખલ કરવામાં આવી ન હતી, પરંતુ જ્યારે આ અદાલત દ્વારા બીજા અપીલ નંબર ૨૧૧/૨૪૨૪ માં પસાર કરાયેલા તેના આદેશ દ્વારા સ્વતંત્રતા આપવામાં આવી હતી, ત્યારે પ્રશ્નમાં નિયમિત અપીલ દાખલ કરવામાં આવી હતી, જેના દ્વારા, કોઈ અલગ વિલંબ અરજી દાખલ કરવામાં આવી ન હતી કારણ કે તે આ અદાલતના આદેશને પસાર કર્યા પછી તરત જ દાખલ કરવામાં આવી હતી.

૧૦. વિદ્વાન વકીલ શ્રી ભટ્ટે આગળ રજૂઆત કરી હતી કે, સામાવાળાઓ તરફથી અલગ વિલંબ અરજી દાખલ ન કરવાનો કોઈ ઇરાદાપૂર્વકનો ઇરાદો નહોતો, પરંતુ તેઓ વાસ્તવિક છાપ હેઠળ રહ્યા કે જ્યારે આ અદાલતે અલગ અપીલ દાખલ કરવાની સ્વતંત્રતા આપી હતી ત્યારે અલગ વિલંબ અરજી દાખલ કરવાની જરૂર નહોતી. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે અપીલ કોર્ટનો પણ આવો જ મત હતો, જેમાં કોઈ પણ સમયે, દોષને દૂર કરવા માટે સામાવાળાઓ ને અલગ વિલંબ અરજી દાખલ કરવાની કોઈ તક અપીલ દાખલ કરતી વખતે/રજૂ કરતી વખતે રહી ન હતી.

૧૧. વિદ્વાન વકીલ શ્રી ભટ્ટ રજૂઆત કરશે કે પ્રક્રિયાનો નિયમ એ ન્યાયનો સહાયક છે અને નિયમિત પ્રથમ અપીલ રજૂ કરતી વખતે/સબમિટ કરતી વખતે કોઈ ખામી રહે છે, જેમ કે તે વિલંબ અરજી સાથે દાખલ કરવામાં ન આવે, તે એટલી ઘાતક નહીં હોય કે અપીલ પોતે અપીલકર્તાને અપીલ રજૂ કરતી વખતે બાકી રહેલી ખામીને દૂર કરવાની તક આપ્યા વિના બરતરફ કરી શકાય.

૧૨. વિદ્વાન વકીલ શ્રી ભટ્ટ આ અદાલતને વિનંતી કરશે કે જો આ અદાલત અપીલ અદાલત દ્વારા પસાર કરાયેલા વિવાદિત આદેશને રદ કરે અને તેને રદ કરે, તો પણ સામાવાળાઓ ને અપીલ દાખલ કરતી વખતે બાકી રહેલી ખામીને દૂર કરવાની તક આપવી જોઈએ, જેથી યોગ્ય વિલંબ અરજી દાખલ કરવાની વાજબી તક આપવી જોઈએ, જેનો નિર્ણય તેના પોતાના ગુણદોષ પર થઈ શકે છે.

૧૩. વિદ્વાન વકીલ શ્રી ભટ્ટ નમ્રતાથી રજૂઆત કરશે કે સામાવાળાઓ તરફથી અલગ વિલંબ અરજી દાખલ ન કરવાનો કોઈ દુર્ભાવનાપૂર્ણ ઇરાદો નથી અને તેઓ આવા મુદ્દાનો સામનો કરી રહ્યા હોવાથી, કાયદાની સ્થાયી કાનૂની સ્થિતિ અનુસાર, અપીલ દાખલ કરતી વખતે સામાવાળાઓ ને ખામી દૂર કરવા માટે જરૂરી તક આપવામાં આવી હતી. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે કોઈ પણ સમયે, અપીલીય અદાલત દ્વારા આવી તક આપવામાં આવી ન હતી, કારણ કે

તે પણ પ્રામાણિક છાપ હેઠળ રહી હતી કે જ્યારે આ અદાલતે સામાવાળાઓ ની તરફેણમાં અલગ અપીલ દાખલ કરવાની સ્વતંત્રતા આપી છે ત્યારે અલગ વિલંબ અરજી દાખલ કરવાની કોઈ જરૂર રહેશે નહીં, જે આ અદાલત દ્વારા આદેશ પસાર થયાના ૩૦ દિવસની અંદર રજૂ કરવામાં આવી હતી.

૧૪. છેલ્લે, વિદ્વાન વકીલ શ્રી ભદ્ર આદરપૂર્વક રજૂઆત કરશે કે જો આ અદાલત દ્વારા દાખલ કરવાની મંજૂરી આપવામાં આવેલી અપીલને આવી તકનીકીતાઓ પર બરતરફ કરવામાં આવશે, તો સામાવાળાઓ ને બિનજરૂરી ગણવામાં આવશે, જે તેમના માટે ગંભીર પૂર્વગ્રહનું કારણ બનશે. જ્યારે, જો સામાવાળાઓ ને અપીલ દાખલ કરતી વખતે બાકી રહેલી ખામીઓને દૂર કરવાની તક આપવામાં આવે, એટલે કે વિલંબ અરજી દાખલ કરવાની મંજૂરી આપવામાં આવે, તો વાદીઓને કોઈ ગંભીર પૂર્વગ્રહ થશે નહીં, કારણ કે તેમને તેના પોતાના ગુણદોષ પર તેનો બચાવ કરવાના તમામ અધિકારો હશે.

૧૪.૧. પોતાની દલીલોને ટેકો આપવા માટે, તેઓ નીચેના નિર્ણય પર આધાર રાખશે, જે નીચે મુજબ છે:

(૧) મધ્ય પ્રદેશ રાજ્ય અને અન્ય એક વિરુદ્ધ પ્રદીપ કુમાર અને અન્ય
(૨૦૦૦) ૭ એસસીસી ૩૭૨ માં અહેવાલ આપ્યો;

૧૪.૨.ઉપરોક્ત રજૂઆતો કરતાં, વિદ્વાન વકીલ શ્રી ભટ્ટ આ અદાલતને વર્તમાન અરજીને નકારી કાઢવા વિનંતી કરશે.

અરજદારો-અરજદારોની સંયુક્ત રજૂઆતો:

૧૫. વિદ્વાન વકીલ શ્રી ત્રિવેદી પ્રત્યુત્તરમાં રજૂઆત કરશે કે જ્યારે સામાવાળાઓ ને ખાસ ધ્યાન દોરવામાં આવ્યું હતું કે અપીલ વિલંબ અરજી સાથે ન રાખીને, મર્યાદાના સમયગાળાની બહાર દાખલ કરવામાં આવી હતી, ત્યારે અપીલને બરતરફ કરવાની જરૂર હતી.એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે અપીલ દાખલ કરતી વખતે બાકી રહેલી ખામીને દૂર કરવા માટે સામાવાળાઓ ને હવે કોઈ તક આપવાની જરૂર નથી.

૧૬. વિદ્વાન વકીલ શ્રી ત્રિવેદી આગળ રજૂઆત કરશે કે **ખેમચંદ નાથભાઈ ગઢવી** (ઉપરોક્ત) માં આ અદાલતની ખંડપીઠે આપેલા નિર્ણય અનુસાર, જેમાં સ્પષ્ટપણે જણાવવામાં આવ્યું છે કે સી. પી. સી. નો આદેશ ૪૧, નિયમ ૩ (એ) (૧) પ્રકૃતિમાં ફરજિયાત છે અને તેનું પાલન ન કરવું ઘાતક છે.તે આદરપૂર્વક રજૂ કરવામાં આવે છે કે જ્યારે સામાવાળાઓ ને વિવાદિત અરજીનો સામનો કરવો પડ્યો હતો, ત્યારે સામાવાળાઓ પાસે તે સમયે ખામીને દૂર કરવા

માટે આવી તક ઉપલબ્ધ હતી અને ખામીને દૂર કરવા માટે આવી તકનો લાભ ન લીધો હોવાથી, આ તબક્કે, સામાવાળાઓ ની તરફેણમાં આવી કોઈ સ્વતંત્રતા આપી શકાતી નથી.

૧૭. છેલ્લે, વિદ્વાન વકીલ શ્રી ત્રિવેદી રજૂઆત કરશે કે તેમના દ્વારા ટાંકવામાં આવેલી કાયદાની સ્થાયી કાનૂની સ્થિતિ અનુસાર, મર્યાદાનો કાયદો મામલાના મૂળ સુધી જાય છે અને જો અપીલને અલગ વિલંબ અરજી સાથે મર્યાદા દ્વારા પ્રતિબંધિત કરવામાં આવે છે, તો તેને બરતરફ કરવાની જરૂર છે.

૧૮. પક્ષકારો માટે કોઈ પણ વિદ્વાન વકીલો દ્વારા અન્ય કોઈ રજૂઆત કરવામાં આવી રહી નથી.

મુદત માટે મુદ્દો

(૧).શું, કેસની હકીકતો અને સંજોગોમાં, નિયમિત સિવિલ અપીલ નંબર ૩૭/૨૪૨૪ ને મર્યાદાના સમયગાળાની બહાર સ્થાપિત કરવામાં આવ્યો હતો? જો હા, તો તેની સાથે અલગ વિલંબ અરજી દાખલ ન કરવામાં આવે તો શું આવી અપીલ રજૂ કરી શકાય છે અને અથવા નોંધણી કરાવી શકાય છે?

(૨).વિલંબ અરજી સાથે લીધા વિના મર્યાદાના સમયગાળાની બહાર નિયમિત નાગરિક અપીલ દાખલ કરવામાં આવે તેવા કેસમાં, શું અદાલત અપીલકર્તાઓને પછીથી આવી વિલંબ અરજી દાખલ કરવાની મંજૂરી આપી શકે છે કે નહીં?

વિશ્લેષણ

મુદ્દા નંબર ૧

૧૯. અહીં ઉપર જે હકીકતો જોવા મળે છે તે પક્ષો વચ્ચે વિવાદમાં નથી.નિયમિત સિવિલ અપીલ નંબર ૩૭/૨૦૨૪ સામાવાળાઓ દ્વારા ૦૧/૦૭/૨૦૨૪ પર સ્થાપિત કરવામાં આવ્યો હતો, જેમાં ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા નિયમિત સિવિલ સ્યુટ નંબર ૧૩૯/૨૦૧૭ માં પસાર કરાયેલા ૩૧/૦૧/૨૦૨૩ ના ચુકાદા અને હુકમને પડકારવામાં આવ્યો હતો.તે સાચું છે કે આ અદાલતે બીજા અપીલ નંબર ૨૧૧/૨૪૨૪ માં પસાર કરેલા તેના ચુકાદા અને આદેશ દ્વારા સામાવાળાઓ ની તરફેણમાં અલગ અપીલ દાખલ કરવાની સ્વતંત્રતા આપી છે, જેથી તેમના દ્વારા ઉપરોક્ત અપીલ દાખલ કરવામાં આવી હતી.તેમ છતાં, હકીકત એ છે કે નિયમિત સિવિલ અપીલ નંબર ૩૭/૨૪૨૪ માં પડકારવામાં આવેલ હુકમનામું ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા ૩૧/૦૧/૨૦૨૩ પર પસાર કરવામાં આવ્યું હતું.તેથી, સી.

પી. સી. ના આદેશ જ૧ સાથે વાંચી શકાય તેવી કલમ ૯૬ હેઠળ આવી નિયમિત નાગરિક અપીલ દાખલ કરવામાં લગભગ ૧૧ મહિનાનો વિલંબ થયો હતો.

૨૦. તે કહી શકાય કે માત્ર એટલા માટે કે આ અદાલત દ્વારા સામાવાળાઓ ની તરફેણમાં અલગ અપીલ દાખલ કરવાની સ્વતંત્રતા આપવામાં આવી હતી, મર્યાદા કાયદો આ અદાલતનો આદેશ પસાર થવાની તારીખથી ચાલશે.

૨૧. જ્યારે, તે રેકૉર્ડ પર આવ્યું છે કે નિયમિત નાગરિક અપીલ નંબર ૩૭/૨૪૨૪ મર્યાદાના સમયગાળાની બહાર દાખલ કરવામાં આવી હતી, ત્યારે વિલંબ અરજી સાથે ન હોય ત્યાં સુધી આવી અપીલ અપીલ કોર્ટ દ્વારા નોંધવામાં આવી શકી ન હોત.

૨૨. સી. પી. સી. ના આદેશ જ૧, નિયમ ૩ (એ) ની જોગવાઈઓ પ્રકૃતિમાં ફરજિયાત છે, જે નીચે મુજબ છે:

“આદેશ જ૧, નિયમ ૩ (એ).વિલંબની માફી માટેની અરજી:—

(૧) જ્યારે અપીલ તેના માટે નિર્દિષ્ટ મર્યાદાના સમયગાળાની સમાપ્તિ પછી રજૂ કરવામાં આવે છે, ત્યારે તેની સાથે સોગંદનામા દ્વારા સમર્થિત

અરજી હશે, જેના પર અપીલકર્તા અદાલતને સંતોષવા માટે આધાર રાખે છે કે તે સમયગાળાની અંદર અપીલને પસંદ ન કરવા માટે તેની પાસે પૂરતું કારણ હતું.

(૨) જો કોર્ટ પ્રતિવાદીને નોટિસ જારી કર્યા વિના અરજીને નકારી કાઢવાનું કોઈ કારણ જુએ નહીં, તો પ્રતિવાદીને આની નોટિસ જારી કરવામાં આવશે અને કોર્ટ નિયમ ૧૧ અથવા નિયમ ૧૩ હેઠળ અપીલ સાથે વ્યવહાર કરવા માટે આગળ વધે તે પહેલાં આ બાબતનો આખરે નિર્ણય લેવામાં આવશે.

(૩) જ્યાં પેટા-નિયમ (૧) હેઠળ અરજી કરવામાં આવી હોય, ત્યાં કોર્ટ હુકમના અમલ પર રોક લગાવવાનો આદેશ નહીં આપે, જેની સામે અપીલ દાખલ કરવાની દરખાસ્ત છે, જ્યાં સુધી કોર્ટ નિયમ ૧૧ હેઠળ સુનાવણી કર્યા પછી અપીલ સાંભળવાનો નિર્ણય ન કરે.”

૨૩. આમ, કાયદાની ઉપરોક્ત સ્પષ્ટ જોગવાઈઓને ધ્યાનમાં રાખીને, જ્યારે અપીલ સમયમર્યાદાની બહાર રજૂ કરવામાં આવે છે/દાખલ કરવામાં આવે છે, ત્યારે તેની સાથે વિલંબ અરજી પણ હોવી જોઈએ.

૨૪. આ અદાલત ઉપરોક્ત નિષ્કર્ષ પર આવી છે અને જાણવા મળ્યું છે કે નિયમિત સિવિલ અપીલ નંબર ૩૭/૨૪૨૪ મર્યાદાના સમયગાળાની બહાર રજૂ કરવામાં આવ્યો હતો અને આવી અપીલ દાખલ કરવામાં લગભગ ૧૧ મહિનાનો વિલંબ થયો હતો, વિલંબ અરજીની ગેરહાજરીમાં અપીલ સાથે અપીલ ન હોવાથી, આવી અપીલ અપીલ કોર્ટ દ્વારા નોંધવામાં આવી શકી ન હોત.પોઈન્ટ નંબર ૧ એ તે મુજબ જવાબ આપ્યો.

મુદ્દા નંબર ૨

૨૫. એવી કોઈ ગેરંટી નથી કે મર્યાદા મામલાના મૂળ સુધી જાય અને જો અપીલને મર્યાદા દ્વારા પ્રતિબંધિત કરવામાં આવે, તો આવી અપીલ કોર્ટ દ્વારા તેના પોતાના ગુણદોષ પર નક્કી કરી શકાતી નથી.તેમ છતાં, જ્યારે સી. પી. સી. ના આદેશ ૪૧, નિયમ ૩ (એ) (વર્તમાન કેસમાં) મુજબ જરૂરી હોય તેવી અલગ વિલંબ અરજી સાથે ન હોય તેવી, મર્યાદાના સમયગાળાની બહાર રજૂ કરવામાં આવેલી આવી કોઈપણ અપીલ, તે સમયે, કોર્ટે પક્ષનું ધ્યાન એ હકીકત તરફ દોરવું જરૂરી છે કે વિલંબ અરજી સાથે ન હોય તેવી અપીલ નોંધાવી કરાવી શકાતી નથી.

૨૬. વર્તમાન કેસ જેવી પરિસ્થિતિમાં, જ્યાં અદાલતને નિર્દેશ કરવામાં આવ્યો હતો કે અપીલ અલગ વિલંબ અરજી સાથે મર્યાદાના સમયગાળાની બહાર રજૂ કરવામાં આવી હતી, ત્યારે અરજદારની તરફેણમાં આવા કાનૂની મુદ્દાની તપાસ કર્યા પછી, અપીલકર્તાનું ધ્યાન દોરવું ઇચ્છનીય રહેશે જેમણે વિલંબ અરજી સાથે આવી અપીલ દાખલ કરવા માટે નિર્દેશ આપીને આવી અપીલ રજૂ કરી હતી. અપીલ દાખલ કરતી વખતે જે ખામી રહી ગઈ હતી તેને દૂર કરવી જરૂરી છે, કારણ કે અપીલકર્તાને માત્ર તકનિકી બાબતો પર દોષિત ઠેરવવો જોઈએ નહીં. તે નક્કી થયું છે કે પ્રક્રિયાનો નિયમ ન્યાયની દાસી છે. કાર્યવાહીનો આ પ્રકારનો નિયમ જુલમી નહીં પણ સેવક તરીકે કામ કરે છે.

૨૭. આ રીતે, આ મુદ્દો જે આ બાબતમાં સ્પષ્ટ છે, તેનો જવાબ માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા પ્રદીપ કુમાર (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં પહેલેથી જ આપવામાં આવ્યો છે, જે નીચે મુજબ છે:

“[૧૦] જો આવી અપીલ સાથે નિયમ ૩-એ ના પેટા-નિયમ (૧) માં ઉલ્લેખિત અરજી ન હોય તો તેનું શું પરિણામ આવે છે? એ નોંધવું આવશ્યક છે કે સંહિતા તાત્કાલિક અગાઉના નિયમમાં સૂચવે છે કે નિયમ ૧ માંની આવશ્યકતાઓનું પાલન ન કરવાના પરિણામમાં અપીલના મેમોરેન્ડમને નકારી કાઢવાનો સમાવેશ થશે. તેમ છતાં, ઉપરોક્ત નિયમ

દ્વારા અદાલતને બીજો વિકલ્પ આપવામાં આવ્યો છે અને તે છે અપીલકર્તાને ચોક્કસ સમયની અંદર અથવા પછી અને ત્યાં તેમાં સુધારો કરવા માટે અપીલનું મેમોરેન્ડમ પરત કરવું. એ નોંધવું જોઈએ કે વિલંબને માફ કરવા માટેની અરજ સાથે અપીલ ન હોય તેવા કેસમાં અપીલના મેમોરેન્ડમને નકારી કાઢવા માટે એવો કોઈ નિયમ નથી. જો વિલંબને માફ કરવા માટેની અરજ સાથે આવી અપીલમાં અપીલનું મેમોરેન્ડમ દાખલ કરવામાં આવે, તો પરિણામ જીવલેણ ન હોઈ શકે. અદાલત એવા કેસમાં વિચારણા કરી શકે છે કે અપીલની કોઈ માન્ય રજૂઆત ન હતી. બદલામાં, તેનો અર્થ એ છે કે જો અપીલકર્તા પછીથી, અપીલ નામંજૂર થાય તે પહેલાં વિલંબને માફ કરવા માટે અરજ કરે છે, તો તે પહેલેથી જ દાખલ કરેલા અપીલના મેમોરેન્ડમ સાથે લેવી જોઈએ. ત્યારે જ કોર્ટ અપીલને કાયદેસર રીતે રજૂ કરી શકે છે. જો કોર્ટ અપીલનું મેમોરેન્ડમ (જે વિલંબને સમજાવતી અરજ સાથે ન હતું) ખામીયુક્ત તરીકે પરત કરે તો તેમાં કંઈ ખોટું નથી. આવી ખામીને સંબંધિત પક્ષ દ્વારા દૂર કરી શકાય છે અને વધુ વિલંબ કર્યા વિના અપીલ રજૂ કરી શકાય છે.

[૧૧] તેમાં કોઈ શંકા નથી કે નિયમ ૩-એ ના પેટા-નિયમ (૧) માં "ચાલશે" શબ્દનો ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો છે. એવી દલીલ કરવામાં આવી હતી કે "ચાલશે" શબ્દનો ઉપયોગ સ્પષ્ટપણે સૂચવે છે કે

જરૂરિયાત સ્વરમાં અવ્યવસ્થિત છે.પરંતુ આવી આકસ્મિકતા
અપીલકર્તાને પોતાની જાતે અથવા અદાલત દ્વારા સૂચવવામાં આવેલી
ભૂલ સુધારવાની તકને અટકાવતી નથી.સંદર્ભમાં "રહેશે" શબ્દને
અપીલકર્તા પર મૂકવામાં આવેલી જવાબદારી તરીકે અર્થઘટન કરવાની
જરૂર છે.પેટા-નિયમ પર વધુ પ્રતિબંધાત્મક અર્થઘટન શા માટે મૂકવું
જોઈએ?આ નિયમનું ખૂબ જ કડક અર્થઘટન કરી શકાતું નથી અને તેનું
પાલન ન કરવું તે અપીલકર્તાને શિક્ષાત્મક બનાવે છે.એવું બની શકે છે કે
કોઈ ભૂલ અથવા ભૂલને કારણે, અપીલકર્તા અપીલ સાથે અરજી (વિલંબ
સમજાવીને) દાખલ કરવાનું છોડી શકે છે.

[૧૨] તે સાચું છે કે મૂળ કહેવત "વિક્ટેલિન્જિબસ નોન ડોર્મિએન્ટિબસ
જુરા સબવેનિઅન્ટ" (કાયદો જાગૃત લોકોને મદદ કરે છે, તેમના
અધિકારો પર ઊંઘતા લોકોને નહીં).પરંતુ એક સતર્ક વાદી પણ ભૂલો કરે
તેવી શક્યતા છે.કારણ કે "ભૂલ કરવી એ માનવીય છે" એ એક અમૂર્ત
ફિલસૂફી કરતાં માનવ વર્તનની વ્યવહાર કલ્પના છે, વાદીની અજાણતા
ભૂલ સામાન્ય રીતે તેની સામે અદાલતના દરવાજાને કાયમી ધોરણે બંધ
ન કરવી જોઈએ.અદાલતનો પ્રયાસ તેના દ્વારા કરવામાં આવેલી કોઈપણ
ભૂલને કારણે ન્યાય માંગનાર પક્ષ સમક્ષ ન્યાયિક અધિકારક્ષેત્રના શટરને
નીચે ખેંચવાનો એક માર્ગ શોધવાનો ન હોવો જોઈએ, પરંતુ જો તે સાચું

હોય તો તેની ફરિયાદને ધ્યાનમાં લેવી શક્ય છે કે કેમ તે જોવાનું હોવું જોઈએ.

[૧૬] ત્યારબાદ સંહિતામાં નિયમ ૩-એ દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો અને તેથી આ પ્રશ્ન પર નવેસરથી વિચાર કરવો પડ્યો હતો.પ્રારંભિક સમયગાળા દરમિયાન, સંહિતાના આદેશ ૪૧ માં નિયમ ૩-એ દાખલ કર્યા પછી, કેટલીક ઉચ્ચ અદાલતોએ ખૂબ જ કડક અર્થઘટન કર્યું છે અને પ્રારંભિક તબક્કે પણ તેનું પાલન ન કરવું જીવલેણ માનવામાં આવ્યું હતું.કેરળ ઉચ્ચ ન્યાયાલયના એક વિદ્વાન એકલ ન્યાયાધીશે (ખાલિદ, ન્યાયમૂર્તિ તરીકે તેઓ તે સમયે હતા) પદ્માવતી વિરુદ્ધ કાલુ (AIR ૧૯૮૦ કેરળ ૧૭૩) માં એવો મત વ્યક્ત કર્યો હતો કે

"જ્યાં અપીલ દાખલ કરવામાં વિલંબની માફી માટેની અરજી અપીલ દાખલ કર્યા પછી દાખલ કરવામાં આવી હોય ત્યાં અરજી રદ કરવા પાત્ર છે."

કર્ણાટક હાઈકોર્ટના એક જ ન્યાયાધીશે મધુખર દાસો દેશપાંડે વિરુદ્ધ અનંત નીલકંઠ દેશપાંડે કેસમાં ઉપરોક્ત નિર્ણયને અનુસર્યો હતો અને ચુકાદો આપ્યો હતો કે

"આદેશ ૪૧, નિયમ ૩-એ, સિવિલ પ્રોસિજર કોડની ફરજિયાત જોગવાઈને ધ્યાનમાં રાખીને જો અપીલ સમયની બહાર રજૂ કરવામાં આવે તો વિલંબની માફી માટેની અરજી અપીલ મેમો સાથે હશે.અદાલત માટે એમ કહેવાનો કોઈ પ્રસંગ નથી કે વિલંબની માફી માટેની અરજી પછીથી ધ્યાનમાં લેવામાં આવી શકે છે અને અપીલકર્તા માટે વિનંતી કરવાનો કોઈ પ્રસંગ નથી કે ન્યાયના હિતમાં આ તબક્કે પણ આવી અરજી પ્રાપ્ત થવી જોઈએ.

[૧૯] સંહિતાના આદેશ ૪૧માં નિયમ ૩-એ લાગુ કરવાનો ઉદ્દેશ બેવડો હોવાનું જણાય છે.પ્રથમ, સમય-પ્રતિબંધિત અપીલ દાખલ કરનાર અપીલકર્તાને પોતે જાણ કરવી કે જ્યાં સુધી તેની સાથે વિલંબ સમજાવતી અરજી ન હોય ત્યાં સુધી તેનું મનોરંજન કરવામાં આવશે નહીં.બીજું, પ્રતિવાદીને સંદેશો પહોંચાડવો કે અપીલના મેમોરેન્ડમમાં લેવામાં આવેલા આધારોને પહોંચી વળવા માટે તૈયાર થવું તેના માટે જરૂરી ન પણ હોઈ શકે કારણ કે કોર્ટે વિલંબને માફ કરવાની અરજી સાથે પૂર્વવર્તી શરત તરીકે વ્યવહાર કરવો પડે છે.ઉપરોક્ત ઉદ્દેશો સિવાય, અમે નિયમમાંથી શોધી શકતા નથી કે જો મેમોરેન્ડમ પ્રથમ વખત આવી કોઈ અરજી સાથે ન હોય તો તેનો હેતુ અપીલકર્તા સામે અનિવાર્યપણે અથવા અનિવાર્યપણે જીવલેણ તરીકે કામ કરવાનો છે.અમારા મતે, ઉણપ એક ઉપચારી શકાય

તેવી ખામી છે, અને જો જરૂરી અરજી પછીથી દાખલ કરવામાં આવે, તો અપીલને સંહિતાના આદેશ ૪૧ ના નિયમ ૩-એ માં સમાવિષ્ટ જરૂરિયાત અનુસાર રજૂ કરી શકાય છે.”

(ભાર મૂકવામાં આવે છે)

૨૮. તે જ સમયે, વિદ્વાન વકીલ શ્રી ત્રિવેદી દ્વારા ટાંકવામાં આવેલા ચુકાદાઓ માત્ર એટલું જ સૂચવે છે કે જો મર્યાદાના સમયગાળાની બહાર રજૂ કરવામાં આવે તો વિલંબ અરજી સાથે અપીલ કરવી ફરજિયાત રહેશે.તેમ છતાં, વિદ્વાન વકીલ શ્રી ત્રિવેદીના ટાંકવામાં આવેલા નિર્ણયોમાંથી કોઈ પણ નકારમાં જવાબ આપતો નથી કે જો આવી અપીલ, મર્યાદાના સમયગાળાની બહાર દાખલ કરવામાં આવે તો, આવી ખામીને પછીથી દૂર કરી શકાતી નથી.કોઈ પણ સંજોગોમાં, **પ્રદીપ કુમાર** (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના ઉપરોક્ત સીધા ચુકાદાને ધ્યાનમાં રાખીને, આ અદાલતની ડિવિઝન બેન્ચ અથવા કોઓર્ડિનેટ બેન્ચ દ્વારા લેવામાં આવેલા કોઈપણ અન્ય મંતવ્યને આ રીતે કોઈ પણ વિરોધાભાસી ઢ્રષ્ટિકોણને પરોક્ષ રીતે નકારી કાઢવામાં આવશે.

૨૯. મારા મતે, સામાવાળાઓ ને માત્ર એ આધાર પર બિનસલાહભર્યા ન કરી શકાય કે વિલંબ અરજી નિયમિત નાગરિક અપીલ નંબર ૩૭/૨૪૨૪ સાથે ન

હતી અને તેથી, આ તબક્કે આવી ખામીને દૂર કરી શકાતી નથી.આવી સ્થિતિ પક્ષને મુકદ્દમામાં નોંધપાત્ર ન્યાય આપવાના સિદ્ધાંતોની વિરુદ્ધ હશે.

૩૦. હવે તે કાયદાની સારી રીતે સ્થાપિત કાનૂની સ્થિતિ છે કે પ્રક્રિયાનો નિયમ એ ન્યાયની સહાયક છે અને જ્યાં સુધી વિરોધી પક્ષને ગંભીર પૂર્વગ્રહ ન થાય ત્યાં સુધી અદાલતોએ હંમેશા એવો આદેશ પસાર કરવાનો પ્રયાસ કરવો જોઈએ જે પક્ષકારોને ન્યાય આપે.આ તબક્કે, સુગંધી (મૃત) વારસદારો અને અન્ય. વિરુદ્ધ પી. રાજકુમાર પ્રતિનિધિ દ્વારા તેમના પાપર એજન્ટ ઇમામ ઓલી દ્વારા (૨૦૨૦) ૧૦ એસ. સી. સી. ૭૦૬ માં નોંધાયેલા ના કેસમાં માનનીય સુપ્રીમ કોર્ટના નિર્ણયનો સંદર્ભ લેવો અને તેના પર આધાર રાખવો યોગ્ય રહેશે, જે નીચે મુજબ છે:

“[૮] ઘણીવાર એવું કહેવામાં આવે છે કે પ્રક્રિયા એ ન્યાયની દાસી છે. નોંધપાત્ર ન્યાય કરતી વખતે અદાલતના માર્ગમાં પ્રક્રિયાગત અને તકનીકી અવરોધો આવવાની મંજૂરી આપવામાં આવશે નહીં. જો પ્રક્રિયાગત ઉદ્વેગન ગંભીર રીતે વિરોધી પક્ષ માટે પૂર્વગ્રહનું કારણ ન બને, તો અદાલતોએ પ્રક્રિયાગત અને તકનીકી ઉદ્વેગન પર આધાર રાખવાને બદલે નોંધપાત્ર ન્યાય કરવા તરફ વળવું જોઈએ. આપણે એ હકીકત ન ભૂલવી જોઈએ કે મુકદ્દમા એ સત્ય તરફની યાત્રા સિવાય બીજું કંઈ નથી

જે ન્યાયનો પાયો છે અને અદાલતે દરેક વિવાદમાં અંતર્ગત સત્યને બહાર
કાઢવા માટે યોગ્ય પગલાં લેવા જરૂરી છે.તેથી, જ્યારે પેટા-નિયમ (૩)
હેઠળ દસ્તાવેજો રજૂ કરવા માટે અરજી કરવામાં આવે ત્યારે અદાલતે નરમ
વલણ અપનાવવું જોઈએ.”

(ભાર મૂકવામાં આવે છે)

૩૧. તે નિર્વિવાદ છે કે અપીલ અદાલતે તેના ગુણદોષ પર નિયમિત નાગરિક અપીલ નંબર ૩૭/૨૪૨૪નો નિર્ણય લીધો નથી; આમ, આવી અપીલના વાદીઓ/સામાવાળાઓ ને કોઈ ગંભીર પૂર્વગ્રહ થશે નહીં.વિદ્વાન વકીલ શ્રી ત્રિવેદી એ બતાવવાની સ્થિતિમાં નથી કે જો નિયમિત સિવિલ અપીલ નંબર ૩૭/૨૪૨૪ રજૂ કરતી વખતે ખામી રહી જાય તો વાદીને કોઈ ગંભીર પૂર્વગ્રહ થશે.આવી સ્થિતિમાં, આ અદાલતનો મત છે કે આવી અપીલ દાખલ કરતી વખતે રહેલી ખામીને દૂર કરવા માટે નિયમિત સિવિલ અપીલ નંબર ૩૭/૨૪૨૪ ના સામાવાળાઓ /અપીલકર્તાઓને એક તક આપવી જરૂરી છે.તે જ સમયે, આવી અપીલના વાદીઓ/સામાવાળાઓ ને અપીલમાં સામાવાળાઓ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવતી આવી કોઈપણ વિલંબ અરજી પર વાંધો ઉઠાવવાનો તમામ અધિકાર હશે.

૩૨. આમ, ઉપરોક્ત કારણોને ધ્યાનમાં રાખીને, મારો મત છે કે કોર્ટ હંમેશા અપીલકર્તાને અપીલ રજૂ કરતી વખતે બાકી રહેલી ખામીને દૂર કરવાની મંજૂરી આપી શકે છે, જેથી અપીલકર્તાને પછીના સમયે અલગ વિલંબ અરજી દાખલ કરવાની મંજૂરી આપી શકે છે, જ્યારે અપીલ રજૂ કરવામાં આવી ત્યારે ખામીઓ નોંધવામાં આવી હતી, જોકે આખરે તેની યોગ્યતા પર અપીલનો નિર્ણય લેતા પહેલાં. બિંદુ નંબર ૨ નો જવાબ તે મુજબ આપવામાં આવે છે.

૩૩. આ અદાલતે વર્તમાન કેસની હકીકતનું વિશ્લેષણ કર્યું છે અને તે નિષ્કર્ષ પર આવી છે કે નિયમિત નાગરિક અપીલ નંબર ૩૭/૨૪૨૪ મર્યાદાના સમયગાળાની બહાર રજૂ કરવામાં આવ્યો હતો, પરંતુ વિલંબ અરજી સાથે ન હોવાથી, આ બાબતને ધ્યાનમાં રાખીને, સામાવાળાઓ /અપીલકર્તાઓને નિયમિત નાગરિક અપીલમાં અલગ વિલંબ અરજી દાખલ કરવાની મંજૂરી આપીને ખામીને દૂર કરવા માટે તક આપવી જરૂરી છે. આવા ઉપાયો કાયદામાં સ્વીકાર્ય છે અને જેમ કે, આ અદાલત ભારતના બંધારણની કલમ ૨૨૭ હેઠળ તેની શક્તિનો ઉપયોગ કરતી વખતે પક્ષને નોંધપાત્ર ન્યાય આપવા માટે આવા ઉપાયો અપનાવશે.

નિર્ણય

૩૪. ઉપરોક્ત અવલોકનો, ચર્ચાઓ અને કારણોને ધ્યાનમાં રાખીને, મારો મત છે કે નિયમિત સિવિલ અપીલ નંબર ૩૭/૨૦૨૪ માં આંક ૧૦ ની નીચે પોરબંદરના મુખ્ય જિલ્લા ન્યાયાધીશ દ્વારા પસાર કરાયેલ ૦૧/૦૨/૨૦૨૫ તારીખનો વિવાદિત આદેશ કાયદામાં ટકાઉ નથી, જેને રદ કરવાની અને બાજુએ મૂકવાની જરૂર છે, જે આથી રદ કરવામાં આવે છે અને બાજુ પર મૂકવામાં આવે છે.પરિણામે, ઉપરોક્ત અપીલમાં આંક ૧૦ હેઠળ દાખલ કરવામાં આવેલી વિવાદિત અરજીને આથી આંશિક રીતે મંજૂરી આપવામાં આવે છે, જેથી ઉપરોક્ત અપીલ કાયદા હેઠળ નિર્ધારિત સમયમર્યાદાની બહાર રજૂ/દાખલ કરવામાં આવે તેવું માનવામાં આવે છે.

૩૫. અહીં ઉપર અવલોકન કર્યા પછી, નિયમિત નાગરિક અપીલ નંબર ૩૭/૨૪૨૪ મર્યાદાના સમયગાળાની બહાર રજૂ કરવામાં આવ્યો હતો, તે અપીલ કોર્ટ દ્વારા માન્ય રીતે નોંધવામાં આવી શક્યો ન હોત, કારણ કે તેની સાથે અલગ વિલંબ અરજી ન હતી.

૩૬. આ અદાલતે એવું માન્યું હતું કે આર. સી. એ. નંબર ૩૭/૨૪૨૪ અલગ વિલંબ અરજી સાથે મર્યાદિત સમયગાળાની બહાર રજૂ કરવામાં આવ્યો હતો, જ્યારે અપીલ નોંધાવતી વખતે આવી ખામી રહી ગઈ હતી, ત્યારે સામાવાળાઓ /અપીલકર્તાઓને સી. પી. સી. ના આદેશ ૪૧, નિયમ ૩ (એ) હેઠળ જરૂરી

અલગ વિલંબ અરજીઓ દાખલ કરવાની મંજૂરી આપીને આવી અપીલની તક આપીને તેને દૂર કરવી જરૂરી છે.

૩૭. આવી અપીલના સામાવાળાઓ /અપીલકર્તાઓને અપીલ રજૂ કરવામાં થતા વિલંબને સમજાવતી અલગ વિલંબ અરજી દાખલ કરવા દો અને જેમ કે, સી. પી. સી. ના આદેશ ૪૧, નિયમ ૩ (એ) અનુસાર સામાવાળાઓ /અપીલકર્તાઓ દ્વારા આવી અલગ વિલંબ અરજી દાખલ કરવામાં આવે તે પછી આવી અપીલની નોંધણી ધ્યાનમાં લેવામાં આવશે.

૩૮. આવી અપીલના સામાવાળાઓ /અપીલકર્તાઓ વિલંબ અરજી દાખલ કરતી વખતે ઉપરોક્ત તથ્યોની નોંધ લેશે.જ્યારે અને જ્યારે આવી વિલંબ અરજી અપીલીય અદાલત સમક્ષ દાખલ કરવામાં આવશે, ત્યારે અરજદારો આવી અરજીમાં કરવામાં આવેલી વિનંતીનો વિરોધ કરીને તેમનો જવાબ દાખલ કરવા માટે સ્વતંત્ર છે.અપીલ અદાલત તમામ સંબંધિત પક્ષોને સાંભળવાની તક આપ્યા પછી, તેણે પહેલા કાયદા અનુસાર વિલંબ અરજીનો નિર્ણય લેવો પડશે.

૩૯. ઉપરોક્ત નિષ્કર્ષને ધ્યાનમાં રાખીને, વર્તમાન રિટ અરજીને આથી ઉપરોક્ત હદ સુધી આંશિક રીતે મંજૂરી આપવામાં આવી છે.સિક્વલ તરીકે, નાગરિક અરજી

ટકી રહેશે નહીં અને તેનો નિકાલ કરવામાં આવશે નહીં.તે મુજબ નિયમ સંપૂર્ણ
બનાવવામાં આવે છે.ખર્ચ માટે કોઈ ઓર્ડર નથી.

(ન્યાયમૂર્તિ શ્રી મૌલિક જે. શેલત)

This judgment has been translated using AI Tool - SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: *The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.*